

Die Eekhoring

Nuusbrief vir die Vriende van die Argief

Boere op die aardsdrempe

Lees binne

Argentinië	1
1918 Groot Griep	3
Murray Familiebond	3
Murray verjaar	4
Uit die Argief	4

Die Afrikaners in Argentinië verwys na die sowat 600 Afrikaners wat tussen 1902 en 1906 uit Suid-Afrika na Argentinië geëmigreer het. Die grootste groep van 320 persone het in 1905 met die Highland Fling gearriveer. Enkele van hul nasate woon vandag nog in die provinsie Chubut, sowat 1 600 km suid van die hoofstad, Buenos Aires. Die meeste was skaapboere op die Pampas, noordwes van die windverwaaide hawedorp Comodoro Rivadavia.

Hulle het hoofsaaklik geëmigreer omdat dit te swaar was om hul lewe in hul vaderland uit die puin van die Tweede Vryheidsoorlog weer op te bou nadat talle alles verloor het weens die Britte se "verskroeideaarde"-beleid. Sommige het ook nie kans gesien om dit onder die Britse gesag te doen nie.

Die Eekhoring

- Stellenbosch is bekend vir sy eekhorings.
- Hulle versamel, stoor en versprei kos.
- Net so is die Argief: Ons versamel argivalia, ons stoor dit onder ideale omstandighede, ons soek voortdurend na iets nuuts en herontdek die oue, maar ons deel ook graag met ander.
- Vandaar die naam van ons Nuusbrief.

In 1906 het die Kaapse Kerk se Kommissie vir Hulpbehoewende Kerke ds. A.J. Jacobs na Argentinië gestuur om dié kerkverband opnuut daar te organiseer. Hy het die gemeente Colonia Boera (die latere NG gemeente Chubut in Sarmiento) georganiseer waarby lidmate van sowel die NG as Gereformeerde Kerk aangesluit het, hoewel dit eintlik 'n gemeente van die Kaapse NG Kerk was.

'n Groot gedeelte van hulle het in 1938 die aanbod van repatriasie na Suid-Afrika aanvaar nadat die Suid-Afrikaanse regering en NG Kerk hulle gesamentlik beywer het vir die Afrikaners se terugkeer.

Argentinië vervolg...

In Januarie 2020 reël Gerhard Grobler, 'n redakteur van Kleinmond, 'n besoek vir twee van die jong nasate – Carolina Nesch en Analuz Blackie. In die Argief word iets van hul Afrikaner-herkoms vir die heel eerste maal tasbaar: hul eie oumas en oupas se kerklidmaatskapinskrywings in die ou Chubut gemeenteregister. Terug tuis in Argentinië, kon die twee die foto's wys en verhale vertel aan hul voorsate – tot vreugde van veral die een Ouma wat steeds Afrikaans praat!

H.L.S. Kruger
Jan 1919.

Ch. R.R. Dickason & H.E. Blackie
15 Mai 1924

1918 Groot Griep

Op 27 Mei 2020 het die VBO-Forum 'n aanlyn-seminaar aangebied met die titel: Pandemies: "**'n Historiese perspektief op die 1918 Griep en ander pandemies.**" Die seminaar onder leiding van dr. André Bartlett is ingelei met 'n voordrag deur prof. Howard Phillips van die Universiteit van Kaapstad. Hy het 'n historiese oorsig gegee oor die voorkoms van epidemies en pandemies deur die geskiedenis. Hy het veral gefokus op die Spaanse Griep of te wel die Groot Griep van 1918. Ander deelnemers aan die seminaar was Drs. Jan Lubbe, Gideon van der Watt; Andrew Kok, proff Nico Botha en Lindi Koorts.

Die Argief se bydrae was 'n oorsig van materiaal uit argiefbronne soos die Kerkbode, Koningsbode en Die Wekker. Dit vertel die storie van mense en hul ervaring van die epidemie. Interessante ooreenkoms tussen die 1918 Griep en Covid-19 is ook uitgelig. Kyk gerus na die video by https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=4H3MQRjpRYM

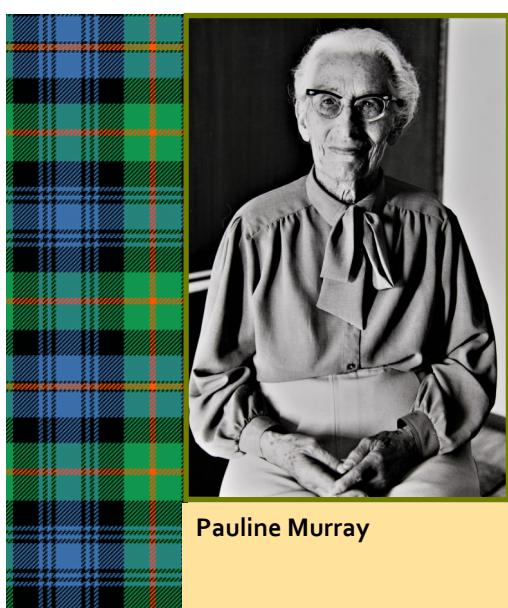
EEN EN ANDER.
Spaanse Griep.

Dit is ongelooflik die belangstelling in ons werk. Die brieue wat ons kry (en ander mense ook kry) om te vra het dit met ons gegaan het met die epidemie, is legio.

Tot grootmaak van die Naam van die Heer — een ernstige geval hier voorgeskommel onder hooofs of kinders. Een paar gevalle van Influensa maar geen komplikasies of inflammasie nie.

In tegendeel

het die Weeshuis onder leiding van ons hoof van die Babiede-departement — Suster Jankowitz ('ster' is 'n graad hoër als gewoon "nurse") op versoek van die Johannesburgse Munisipaliteit, als depot gedien en dit gehuur aan die staf onderwysers en onderwiseres het toe gedien als staf van Suster Jankowitz. Vir weke lank het die Weeshuis galloons en allions melk al dag uitgedeelt. En dit het naderhand gelijk of die koete ook gewoed het wat vol rooi hul moet spes want hul het met 'n hietjie ekstra voor myk gegog dat dit 'n aardigheid was. Hoedenpoort het ook 'n groot gat in ons hoenders gesmaak. Dit was 'n plesier om te sien hoe die groot meisies rond loop het met melk en soep en medisine en die huisie van kranke en arme met ontsmettingsmiddels gaan uitskrap en aankant maak. Die staf en kinders het hul dapper gemaak. Hier het 'n mens weer gesien watter rol organisasie en subordinasie speel.

Murray Familiebond

Op Saterdag, 29 Februarie het die Murray Familiebond hul byeenkoms by die Kerkargief op Stellenbosch gehou. Lizelle Smit was die gasspreker van die dag en het gefokus op die Murray-familie se betrokkenheid in die sendingveld, sowel as hul bydraes tot die mediese ontwikkeling van Suider-Afrika deur haar bespreking van "Pauline Murray: Veelsydige Mens & Medikus." Haar verhaal oor Dr. Pauline Murray-Pretorius van Nyasaland het gedien as een voorbeeld, gekies vanuit 'n groot groep ander invloedryke Murrays, van die familie se toewyding tot die geestelike en praktiese opbouing van Suider-Afrika. Na 'n gesellige samesyn het die Bond gehoor van die werksaamhede van die Argief en is daarna op 'n begeleide toer deur die kluise geneem.

NG Kerk in SA Argief

Posbus 34
Stellenbosch
7599

Noordwal-Wes 1
Stellenbosch

Telefoon: 021 882 9923
E-pos: argief@kaapkerk.co.za
Web: <https://www.erkargief.co.za>

Andrew Murray's birthday

May 9th, 2020 was the 192nd birthday commemoration of Dr Andrew Murray. Due to the COVID-19 lockdown, a series of short videos, *Celebration of Family: Letters of Andrew Murray to his children*, was produced from archival material by Isabel Murray.

In these nine short videos Andrew Murray is introduced as the father of eight children. Get a glimpse of their lives, relationships, challenges and troubles. In his letters to them, Andrew's words of loving wisdom and steadfast guidance is to trust in God alone.

To watch the series please visit the website of the Andrew Murray Centre for Spirituality. The introduction can be seen at <https://www.andrewmurraysentrum.co.za/celebration-of-family-letters-of-andrew-murray-to-his-children-introduction/>

Uit die Argief

2020 was voorwaar 'n jaar van uitdagings en veranderings. Die uitbreek van COVID-19 het tot gevolg gehad dat die Argief ook onder die inperkingsregulasies sy werksaamhede moes aanpas. Sedert 1 Junie neem die personeel beurte om elke dag een personeellid aan diens te hê by die Argief. Dit bied die geleentheid dat telefone beman is, dringende e-posse afgehandel kan word en dat argivalia uit die kluise geskandeer kan word om steeds kliënte van diens te kan wees. Derhalwe is u welkom om nog steeds navrae te rig, argivalia in te dien en word u aangemoedig om van e-bronne op ons webblaaie gebruik te maak.

Vanaf 1 Maart vanjaar is die Sinodale Taaksspan vir die Argief ook deel van die Diensgroep: Toerusting en Navorsing. Hiermee hoop ons om die bande met navorsing en opleiding te versterk. Met die aanstelling van ds Andre Agenbag as PSD het die STA ook 'n nuwe voorsitter gekry. Ons verwelkom graag vir ds Marius Breytenbach as nuwe voorsitter. As gerekende argeoloog en kenner van bewaring bring Marius ook nuwe en ander kundighede na die tafel.